
Aleksandra Budrecka (9 IX 1939 - 6 I 1981)

Biuletyn Polonistyczny 25/1-2 (83-84), 137-139

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ten sposób można wytłumaczyć pociąg Sindbadá do niezwykłych przygód /.../ i Leśmianowski motyw regresu, a także dwoistości rzeczywistości, tak często występujący w jego poezji /.../. Autorka zwraca uwagę na znaczenie baśni dla literatury, która skrycie lub jawnie z niej korzysta, traktując ją jako najdobitniejszą egzemplifikację twierdzenia, że literatura jest aksjologicznym modelem świata".

Można by dodać - jest także aksjologicznym modelem świata nawet wtedy, jeśli istnieje obok świata. Istnienie obok świata - wyniesienie w rejony poetyckiej metafizyki (jeśli ten termin odczytać zgodnie z jego etymologią) jest najpiękniejszą przygodą literacką. Jest też najciekawszą przygodą intelektualną Elżbiety. Myślę o Jej rozprawie "Wtóra Księga Rodzaju Brunona Schulza". Nie sposób w paru zdaniach określić wszystkich podjętych tu wątków analitycznych. Myślę też, że jest to ten tekst - wyznanie, który każdy z nas kiedyś napisał i może chciałby zachować go tylko dla siebie. I myślę, że każdy z nas marzy o takiej księdze, która jak u Schulza "istnieje obok świata, nie respektuje jego kanonów, nie ma prawa do miejsca i czasu w świecie, jest wtórą Księgą Rodzaju, owocem herezji, zjawiskiem nieprzewidywanym i niezaplanowanym".

Dr Henryk Pustkowski

ALEKSANDRA BUDRECKA

/9 IX 1939 - 6 I 1981/

6 stycznia 1981 r. zmarła nieoczekiwanie w Warszawie dr Aleksandra Budrecka, adiunkt Zakładu Literatury Nowożytnej In-

stytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Łódzkiego.

Urodzona 9 września 1939 r., studiowała polonistykę w Uniwersytecie Łódzkim zwracając na siebie uwagę wnikliwym studium "Opowiadania obozowe Tadeusza Borowskiego" (opublikowanym pod panieńskim nazwiskiem A. Palusińska w "Pracach Polonistycznych", 1965). Zainteresowania badawcze skupiła jednak głównie na powieści młodopolskiej i jej związkach z naturalizmem ("O modelu powieści naturalistycznej", "Sprawozdania Łódzkiego Towarzystwa Naukowego" R. 19 nr 2) oraz na jej treściach ideowych ("Zagadnienie natury i cywilizacji w twórczości W.St. Reymonta", "Prace Polonistyczne" 1968). Wyniki badań w tym zakresie ujęła w ambitnej rozprawie doktorskiej pisanej pod kierunkiem prof. Zdzisława Skwarczyńskiego - "Zagadnienia powieści modernistycznej. Autentyczność i formy kulturowe" - obronionej w 1972 r. na Wydziale Filologicznym UŁ i fragmentarycznie dostępnej w publikacjach: "Stanisław Antoni Mueller i jego powieść »Henryk Flis«"; "Zagadnienie autentyczności w »Pałubie«" ("Prace Polonistyczne" 1972, 1973). Ostatnie lata życia poświęciła żmudnej edycji krytycznej "Pałuby" dla Biblioteki Narodowej; śmierć zabrała ją przed korektę pracy, której oddała wiele ze swej pasji badawczej - filologicznej i interpretacyjnej.

Prace dr Aleksandry Budreckiej, wysoko cenione przez znawców przedmiotu, doczekają się z pewnością pełnej publikacji. Nic jednak nie przywróci zalet serca i umysłu promieniujących w codzienności uniwersyteckiej z osobowości dr Budreckiej: spontanicznej życzliwości, nieporównanego wdzięku osobistego, otwartości, a jednocześnie niezależności sądów, sprawności myślenia, poszukiwania w badanych dziełach stron intelektualnie ambitnych. Wszystko to sprawiło, że wraz z odejściem dr Aleksandry Budreckiej, współzałożycielki "Solidarności" na Wydziale

filologicznym Uł, ubył tak istotny w życiu uniwersyteckim woz-
rzec prawości.

J.T.

JAN ZALESKI

/18 I 1926 - 4 VI 1981/

Krakowskie, a zatem i ogólnopolskie językoznawstwo znowu
poniosło bolesną stratę. Opuścił nas na zawsze, przeżywszy za-
ledwie 55 lat, doc. dr hab. Jan Zaleski.

Odszedł w wieku, w którym uczeni, a zwłaszcza humaniści,
mają już za sobą poważne osiągnięcia intelektualne, a przed so-
bą dalsze perspektywy naukowego rozwoju i kontynuacji prac, naj-
częściej o syntetycznym charakterze.

Zmarły pozostawił po sobie trwałe dorobek, decydujący o
randze i znaczeniu, jakie zyskał w środowisku polskich języko-
znawców. Mimo bardzo ciężkiej choroby, która Go ostatecznie po-
konała, pracował niemal do końca.

Jan Zaleski urodził się 18 stycznia 1926 r. w rodzinie
robotniczej Jana i Rozalii z Muraszków w Monasterzyskach (w
pobliżu Buczacza) na Podolu. Podobnie jak i w innych kresowych
regionach południowo-wschodnich dawnej Polski, nawarstwiały
się tu, ścierały i do pewnego stopnia syntetyzowały elementy
różnych kultur, obyczajowości, przede wszystkim pochodzenia
łacińskiego, bizantyjskiego i orientalnego.

Wydaje się, że "kraj lat dziecińczych", w którym Zaleski
mieszkał przez 20 lat, wywarł znaczny wpływ na Jego świadomość
kulturową. Zróżnicowane społecznie i obyczajowo środowisko
ukszałtowało również i określone cechy Jego charakteru (tole-